

УДК7.017.4:687

ВИКОРИСТАННЯ КОЛЬОРУ ДЛЯ ВИРІШЕННЯ ЗАВДАНЬ КОМПОЗИЦІЇ КОСТЮМА

Студ. М.С. Кирячова, гр. БШМКск-1-15

Студ. У.І. Гавришків, гр. БДа-15

Науковий керівник проф. В.О. Мусієнко

Київський національний університет технології та дизайну

Мета і завдання. Провести дослідження та аналіз впливу властивостей кольору на психоемоційне сприйняття людиною та врахування цього впливу при створенні та розробці нових моделей одягу різного функціонального призначення. Встановити залежність впливу спектральних кольорів «тепліх», «холодних» на виникнення різноманітних асоціацій та їх ефективне використання в творчій роботі дизайнера одягу. Дослідити як колірні асоціації взаємопов'язані з оцінкою та сприйняттям нової розробки моделі одягу споживачем, враховуючи, що колір першим створює інформаційне поле про якість нової форми.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є кольори (хроматичні, ахроматичні), їх психофізіологічні властивості та безпосередній вплив цих властивостей на сприйняття людиною. Встановити при цьому особливості використання властивостей кольорів як ефективного засобу виділення форми нової моделі та вирішення конкретних, специфічних задач організації композиції костюма, серед яких є:

- визначення головних складових елементів нової розробки;
- їх логічне поєднання, використовуючи колірні плями;
- підтримання рівноваги в моделі або її порушення, створюючи власний ритм структури.

Методи та засоби дослідження. При виконанні даної роботи використаний метод теоретично – аналітичного аналізу науково – технічної інформації та на основі встановлених результатів вдалось виявити взаємозв'язок між властивостями кольорів, їх психофізичним сприйняттям людиною та їх ефективне використання в творчій діяльності дизайнера одягу. На основі аналізу накопиченої інформації встановлено вплив спектральних кольорів («тепліх», «холодних») на формування певного психоемоційного сприйняття людиною нових моделей одягу та визначені методичні напрямки вирішення композиційних (пластика, тотожність, нюанс, контраст, ритм, симетрія, асиметрія, рівновага) задач дизайну одягу.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. Сформовані основні принципи використання властивостей кольору та їх сприйняття для формування певного психоемоційного настрою людиною, які впливають на творчу роботу дизайнера та є ефективним інструментом для вирішення конкретних задач композиції. Запропоновані науково-практичні рекомендації використання властивостей кольору, колірних асоціацій для вирішення конкретних композиційних задач нової розробки, створюючи ритмічну організацію кольорів, колірних плям для повного та всебічного розкриття творчого задуму автора.

Результати дослідження. Вплив кольору на людину та його сприйняття супроводжується складними психофізіологічними процесами, викликаючи певні, різноманітні асоціації, знання та розуміння яких є важливою необхідністю та потребою дизайнера одягу у своїй професійній, творчій діяльності. Ефективне та раціональне використання властивостей кольору при створенні та розробці нових моделей одягу, дозволить задовольнити необхідні вимоги та потреби споживача будь-якої вікової категорії.

Особливо необхідно виділити роль та вплив спектральних кольорів на психоемоційний стан людини та детальний аналіз певних колірних асоціацій, що

виникають під впливом різних кольорів. Аналіз процесу сприйняття кольору людиною дозволяє існуючі кольори розділити на дві групи:

- хроматичні кольори (в світловому спектрі є найбільш насичені);
- ахроматичні кольори (не мають насиченості).

Також всі спектральні кольори умовно поділяють на «теплі» та «холодні». Кольори «теплі» частини світлого спектру вважаються активними та позитивно впливають на основні процеси життєдіяльності людини, підвищуючи їх працездатність. Кольори «холодної» частини світлого спектру вважаються пасивними та створюють пригнічений, меланхолічний настрій. Необхідно виділити особливий вплив на людину, що створюють сполучені кольори-родинні, родинно-контрасні та контрасні. Для створення у споживача певного характеру настрою та позитивного зорового сприйняття нової розробки, необхідно ретельно підбирати і передавати відповідну кольорову гаму в запропонованій моделі, з логічною та гармонійною узгодженістю використаних кольорів. Для логічної організації та формування складових елементів нової розробки ефективно використовують такий дієвий засіб композиції як ритм, який будується на ритмічній організації використаних складових кольорів. При такій організації композиції, особливе значення надається психоемоційним характеристикам (позитивним, негативним відчуттям) кольорів. Також важливим складовим елементом композиційної узгодженості кольорової гармонії нової розробки є здатність кольорової композиції за рахунок тону, насиченості кольору формувати та створювати власне розуміння запропонованої моделі. Особлива композиційна функція кольору полягає в його ефективних можливостях акцентувати та концентрувати увагу глядача на найбільш важливих елементах нової розробки та виділити їх, створюючи умови для розуміння та логічного сприйняття моделі. Дизайнер, створюючи нову модель, повинен знати та розуміти кольорові уподобання різних категорій населення, яке може стати потенційними споживачами, визначаючи при цьому домінуючі та доповнюючі кольори, що закладені в основу конструкції та розвитку образу, змінюючи психофізичні якості моделі.

Висновки. Проведений аналіз впливу властивостей кольору на людину та виникнення певних колірних асоціацій необхідно обов'язково враховувати дизайнерами при розробці нових моделей одягу. При цьому необхідно знати та враховувати, що колір є першим чинником, який «впадає» в око глядача і формує його оцінку нової розробки. Використання в цьому процесі певних колірних асоціацій (вагових, просторових, фактурних, температурних, смакових і т. п.) дозволяє ефективно формувати та вирішувати конкретні задачі композиції (симетрія, асиметрія, рівновага, ритм, статика, динаміка, цілісність складових елементів форми), які необхідно впроваджувати при розробці сучасних моделей. Засвоєння і раціональне використання в практичній творчій діяльності дизайнерів основних закономірностей психоемоційного впливу властивостей кольорів на людину є обов'язковим елементом при розробці нових моделей та створенні композицій певного емоційно-сміслового характеру для людей різного віку, статі, професій та темпераментів.

Поглиблене вивчення і розуміння впливу властивостей кольору на психоемоційний стан людини, на вирішення завдань композиції дозволить майбутнім дизайнерам створювати нові ефектні моделі одягу різного функціонального призначення, які користуються попитом на внутрішньому та зовнішніх ринках.

Ключові слова. асоціація, колір, композиція, психоемоційний стан.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие. –М.: «Прогресс», 1974.- 390с
2. Клапцов Ю. В., Мусієнко В.О., Панасюк І. В. Емоційно-психологічні проблеми особистості в умовах виробничої діяльності // Вісник КНУТД. – 2010. – №5(3). – С.10-12
3. Печенюк Т. Кольорознавство.- К.: Грані-Т, 2010. – 192с.